

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 2Tos/129/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3124010886
Dátum vydania rozhodnutia: 01. 10. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marián Dunčko
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2024:3124010886.1

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Mariána Dunčka a sudcov JUDr. Michala Eliaša a JUDr. Milana Straku na neverejnom zasadnutí konanom dňa 01. októbra 2024 prejednal sťažnosť odsúdeného A. B., nar. XX.XX.XXXX v Chomutove, Česká republika, trvale bytom C. D. E. XXX, t. č. vo výkone trestu odňatia slobody v ÚVTOS Dubnica nad Váhom, ktorú podal proti uzneseniu Okresného súdu Trenčín sp. zn. 7PP/60/2024 zo dňa 30.07.2024 a takto jednomyseľne

rozhodol:

Podľa § 193 ods. 1 písm. c) Tr. por. sa sťažnosť odsúdeného A. B. zamietá, pretože nie je dôvodná.

odôvodnenie:

Rozsudkom (bývalého) Okresného súdu Bratislava II sp. zn. 2T/25/2023 zo dňa 09.03.2023 v spojení s uznesením Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 4To/65/2023 zo dňa 18.05.2023 bol A. B. odsúdený pre prečin opilstva podľa § 363 ods. 1 Tr. zák. s poukazom na § 245 ods. 1, ods. 2, ods. 3 Tr. zák. na trest odňatia slobody vo výmere 3 roky, na výkon ktorého bol zaradený do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Uznesením Okresného súdu Trenčín sp. zn. 7PP/60/2024 zo dňa 30.07.2024 (ďalej len „napadnuté uznesenie“) bol podľa § 415 ods. 1 Tr. por. s použitím § 66 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. zamietnutý návrh odsúdeného o podmienéčnej prepustenie z výkonu vyššie uvedeného trestu odňatia slobody.

Proti tomuto uzneseniu podal v zákonnej lehote odsúdený sťažnosť, ktorú zahlásil do zápisnice o verejnom zasadnutí ihneď po jeho vyhlásení. V jej písomných dôvodoch uviedol, že porušenia ústavného poriadku v období od 07.12.2023 do 15.05.2024 sú absurdné a od 01.01.2024 už absolútne absentujú. Dodal, že spanie na lôžku, vynášanie stravy a ustrojenosť na vychádzkovom dvore už v zmysle nového ústavného poriadku nie sú nijako sankcionované. Ďalej uviedol, že porušenia ústavného poriadku spočívajúce v spaní súviseli najmä s jeho detoxom od návykových látok užívaných v minulosti. Poukázal na to, že hlavné abstinenčné príznaky sú spojené s kŕčmi svalov, bolesťou hlavy a svalov a s celkovou únavou a vyčeranosťou, ktoré príslušníci ZVJS pri jeho sankcionovaní nebrali do úvahy. Podľa neho je zrejmé, že po absolvovaní protitoxikomanického liečenia sa jeho správanie zlepšilo a stabilizovalo, zbavil sa zlých sklonov, záporných vlastností, zamestnal sa na pracovisku, kde si plní svoje pracovné povinnosti vzorne. Záverom uviedol, že v prípade prepustenia na slobodu bude viesť riadny, usporiadaný život so svojim otcom, riadne sa zamestná na trvalý pracovný pomer a už nikdy sa nedopustí žiadnej trestnej činnosti a bude si plniť občianske povinnosti a pomáhať svojej najbližšej rodine.

Krajský súd v Trenčíne, ako súd nadriadený súdu prvého stupňa, primárne zistiť, že podaná sťažnosť je prípustná (§ 185 Tr. por.), bola podaná oprávnenou osobou (§ 186 Tr. por.) a v zákonom stanovenej lehote (§ 187 Tr. por.), na neverejnom zasadnutí podľa § 192 ods. 1 Tr. por. preskúmal správnosť výroku napadnutého uznesenia, proti ktorému sťažovateľ podal sťažnosť, ako aj konanie, ktoré tomuto výroku predchádzalo, a takto dospel k záveru, že sťažnosť odsúdeného nie je dôvodná.

Krajský súd v prvom rade konštatuje, že súd prvého stupňa správne procesne postupoval, keď o návrhu odsúdeného o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody rozhodoval na verejnom zasadnutí, pričom napadnuté uznesenie vyhlásil po vykonaní (podľa názoru krajského súdu) potrebného aj dostatočného dokazovania. Odsúdený tu mal možnosť vyjadriť sa pred súdom prvého stupňa k priebehu svojho výkonu trestu odňatia slobody, ako aj k dôvodom, pre ktoré navrhoval svoje podmiennečné prepustenie.

Z písomného odôvodnenia napadnutého uznesenia vyplýva, že súd prvého stupňa sa dôsledne zaoberal zákonnými podmienkami pre podmiennečné prepustenie podľa § 66 ods. 1, ods. 2 Tr. zák., ktoré musia byť pre pozitívne rozhodnutie o podmiennečnom prepustení každého odsúdeného splnené vždy súčasne.

Možno prisvedčiť jeho názoru, že odsúdený v prvom rade splňal formálnu podmienku z pohľadu dĺžky doteraz vykonaného trestu odňatia slobody, pretože vykonal zákonom požadovanú časť z výmery uloženého trestu odňatia slobody, t.j. viac ako 1/2 (ďalej len „trest odňatia slobody“). V čase vyhlásenia napadnutého uznesenia mal odsúdený síce nariadený ďalší výkon nepodmiennečného trestu odňatia slobody, uložený mu v trestnej veci (bývalého) Okresného súdu Bratislava II pod sp. zn. OT/349/2022, avšak v prípade tohto odsúdenia došlo medzičasom k zániku trestnosti (po novele Tr. zák. účinnéj od 15.03.2024).

Krajský súd sa stotožnil aj s ďalším záverom súdu prvého stupňa, že u odsúdeného nebola splnená ďalšia zákonná podmienka, a to prvá materiálna podmienka spočívajúca v polepšení sa.

Krajský súd považuje v prvom rade za potrebné zdôrazniť, že o výmere trestu, teda aj o dĺžke pôsobenia výchovného účinku tohto trestu na odsúdeného primárne rozhoduje súd, ktorý vydal právoplatný odsudzujúci rozsudok. Na druhej strane ale zákonodarca ustanovil možnosť predčasného podmiennečného prepustenia odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody. Z právnej úpravy tohto inštitútu nepochybne vyplýva, že zákonodarca prezumuje možnosť nápravy páchatel'ov trestných činov v rámci výkonu trestu odňatia slobody do takej miery, že i kratším výkonom tohto trestu, než ho uložil súd v odsudzujúcom rozsudku, je možné pri správnom výchovnom pôsobení a pri nadväzujúcom plnení povinností odsúdeného a jeho správaním preukazujúcim polepšenie dosiahnuť výchovný účel trestu, teda nápravu páchatel'a trestného činu, aby sa do budúcnosti už nedopúšťal trestnej činnosti aj pri jeho pobyte na slobode. Zákonodarca však neurčil povinnosť súdu podmiennečne prepustiť každého odsúdeného (Podľa § 66 ods. 1 Tr. zák. súd môže odsúdeného podmiennečne prepustiť...), ale ponecháva na úvahu súdu na základe dôkazov posúdiť, či výchovný účel trestu odňatia slobody aj kratšieho trvania zapôsobil na toho ktorého odsúdeného v takom rozsahu, že z hľadiska zabezpečenia ochrany spoločnosti nie je potrebné, aby vykonal celý uložený trest odňatia slobody.

K otázke posudzovania preukázania polepšenia krajský súd považuje tiež za potrebné poukázať na to, že polepšenie je vývojový proces vnútornej premeny páchatel'ovej osobnosti, ktorý sa, pravda, navonok prejavuje iba v jeho správaní. Pri rozhodovaní o podmiennečnom prepustení treba práve rozlišovať, kedy je správanie a plnenie povinností vo výkone trestu iba prejavom vonkajšej adaptácie odsúdeného v prostredí ústavu a kedy ide o známky skutočných zmien osobnosti odsúdeného, ktoré oprávňujú predpokladať, že aj v budúcnosti bude viesť riadny život. Preto správanie odsúdeného vo výkone trestu a plnenie povinností sú síce neopomenuteľnými, ale nie však jedinými hľadiskami, z ktorých možno usudzovať na jeho polepšenie.

Krajský súd ďalej uvádza, že v rámci výkonu trestu odňatia slobody sa zaobchádzaním rozumie súhrn aktivít, ktorých účelom je diferencovaným spôsobom zabezpečiť výkon práv a povinností podľa Zák. č. 475/2005 Z.z. o výkone trestu odňatia slobody, podporovať a rozvíjať zmysel pre zodpovednosť, dodržiavanie zákonov a spoločenských noriem, pozitívne osobnostné vlastnosti, úctu k iným, sebaúctu a pozitívny vzťah k rodine. Na splnenie tohto účelu sa na odsúdeného vypracúva program zaobchádzania, ktorý ustanovuje cieľavedomé, komplexné a štruktúrované pôsobenie na odsúdeného podľa jeho osobnostných vlastností, odborných vedomostí a stupňa vzdelania v súlade s účelom výkonu trestu.

Prijatie a pozitívny vzťah odsúdeného k programu zaobchádzania je základným predpokladom účinnosti trestu. V prípade odsúdeného A. B. je ale potrebné konštatovať, že podľa hodnotenia ústavu na výkon

trestu tento plní čiastočne stanovené ciele programu zaobchádzania až v dvoch bodoch z celkových štyroch (konkrétne ide o body edukácia a vzťahy s vonkajším svetom).

Podrobným preskúmaním veci dospel krajský súd k záveru, že doterajší výkon trestu odňatia slobody u odsúdeného možno hodnotiť skôr ako „podpriemerný,“ s viacerými zistenými nedostatkami, a preto nesvedčiaci o jeho polepšení. Odsúdený totiž nerešpektoval a nedodržiaval zákonné normy upravujúce pobyt vo výkone trestu odňatia slobody (konkrétne dňa 07.12.2022 spal v pyžame na neustlanej posteli, dňa 11.03.2023 nadväzoval nepovolené kontakty, dňa 24.05.2023 sa správal arogantne a spal prikrýty na lôžku, dňa 06.09.2023 vynášal stravu z jedálne a v bližšie neurčený čas po 15.05.2024 bol vo vychádzkovom dvore neustrojený podľa vzoru, a to v papučkách), a to vo viacerých ústavoch na výkon trestu (v Bratislave a v Dubnici nad Váhom). Napokon odsúdený má počas doterajšieho výkonu trestu odňatia slobody evidovaný aj jeden disciplinárny trest, ktorý má síce aktuálne už zahladený, avšak naproti tomu počas doterajšieho výkonu trestu odňatia slobody (od 08.10.2022) nebol ani jediný krát disciplinárne odmenený. Aj z týchto dôvodov ani ústav na výkon trestu jeho podmiennečné prepustenie neodporučil.

Krajský súd k vyššie uvedenému uvádza, že takéto hodnotenie doterajšieho pobytu odsúdeného vo výkone trestu odňatia slobody nemôže byť prejavom polepšenia.

Zároveň krajský súd dodáva, že iba osoby podieľajúce sa na prevýchove odsúdeného počas výkonu trestu odňatia slobody môžu podať objektívny obraz o stupni nápravy (jeho polepšení), pričom krajský súd nezistil žiadne také skutočnosti, ktoré by hodnotenie ústavu na výkon trestu v smere vyhodnotenia jeho polepšenia/nepolepšenia akokoľvek spochybňovali.

V zhode s názorom súdu prvého stupňa aj krajský súd považuje nápravu odsúdeného za podstatne sťažnenú, a to z dôvodov, na ktoré podrobne poukázal už súd prvého stupňa. Krajský súd na tomto mieste len v celom rozsahu poukazuje na jeho správne úvahy a závery, s ktorými sa stotožňuje.

Na úplný záver k nespĺneniu prvej materiálnej podmienky spočívajúcej v polepšení sa krajský súd uvádza, že ak súd nezistí „polepšenie sa“ odsúdeného, veľmi ťažko môže dospieť k záveru, že by po podmiennečnom prepustení na slobode už viedol riadny život (druhá materiálna podmienka). Inak povedané – ak odsúdený nevie rešpektovať právne normy vzťahujúce sa na jeho pobyt „za múrmi väznice“ (viest' riadny život „vo väznici“), nemožno dospieť k záveru o splnení druhej materiálnej podmienky, teda že by existovalo dôvodné očakávanie, že odsúdený už bude rešpektovať právne normy vzťahujúce sa na jeho pobyt na slobode.

Účelom trestu je okrem iného i ochrana spoločnosti pred páchatelom trestnej činnosti a trest má odrádzať aj ostatných členov spoločnosti od páchania trestných činov. Je preto v záujme dovŕšenia nápravy odsúdeného a splnenia účelu nariadeného trestu odňatia slobody, aby ho odsúdený aj naďalej vykonával.

Keďže odsúdený nespĺňal prvú materiálnu podmienku na podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, resp. jednu z troch zákonných podmienok, ktoré musia byť splnené vždy súčasne, krajský súd podľa § 193 ods. 1 písm. c) Tr. por. jeho sťažnosť zamietol ako nedôvodnú.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu zákon nepripúšťa žiadny ďalší riadny opravný prostriedok.